

Interviu cu președinta Organizației pe Țară - Landsorganisationen (LO)

Wanja Lundby-Wedin.

”O SUEDEIE INTEGRATĂ ESTE POATE CEA MAI IMPORTANTĂ SARCINĂ A GENERAȚIEI NOASTRE.”

Silvia Constantinescu: Au trecut deja cinci ani de când am stat de vorbă cu predecesorul tău, Bertil Jonsson, despre unele probleme sindicale și despre unele aspecte ale societății suedeze. LO are astăzi ca președinte o femeie, prima din istoria LO-ului. Înainte de a discuta și cu tine, în calitate pe care o ai acum, vreau să te rog să te prezinți cititorilor mei. Cine ești Wanja Lundby-Wedin?

Wanja Lundby Wedin: OK. Mă numesc Wanja Lundby Wedin și sunt interviuată acum în calitate mea de președinte al Organizației pe Țară - LO. Dacă trebuie să mă prezint, atunci am să mă prezint ca Wanja, care este căsătorită cu Lennart, care are 2 copii, Johan, care va face în curând 26 de ani, și Anna, care are 20 de ani. Am și două pisici. Sunt născută în Stockholm, unde am trăit toată viața. Înainte de a lucra aici, la LO, am fost angajată la sindicat de 20 de ani, căci eu vin de la Kommunalarbetar-förbundet; dar eu am la bază meseria mea în domeniul îngrijirii medicale; eu sunt de fapt soră medică și am lucrat mulți ani la spital, aici în Stockholm, cel mai mult la spitalul Danderyd. E muncesc mult, dar atunci când sunt liberă îmi place să merg la locul nostru de odihnă din arhipelag; îmi place să gătesc, să fac prăjituri, să dau cu grebla, să pescuiesc și să fac lucruri practice.

Wanja Lundby-Wedin în biroul său de la LO.
Foto: O. Ciupitu / © CR.

S.C.: Bertil Jonsson îmi spunea în 1996 când l-am întâlnit că: ”Mișcarea muncitorească din Suedia constă din două ramuri pe același trunchi: ramura sindicală, LO, și ramura politică, care este partidul Social-Democrat și noi colaborăm între noi.” Ai aceeași părere ca Bertil Jonsson?

W.L-W.: Da. Este important s-o spunem, că noi colaborăm, nu pentru ca să întărim un partid politic, ci pentru a-i ajuta pe membrii noștri. Noi avem anumite interese de bază, pe care dorim să le ajungem în interesul membrilor noștri, cum ar fi situația acestora la locul de muncă, pentru ca noi să putem să ducem tratative cu partea adversă. Și desigur că este nevoie de hotărâri politice pentru ca membrii noștri să aibe condiții mai bune în sistemul de asigurări generale, în sistemul asigurărilor de accident, care-ți dă o garanție totală când ești accidentat, o asigurare care-ți dă condiții mai bune când ești somer, că se duce o politică a pieții muncii favorabilă membrilor noștri, că sistemul de îngrijire a copilului să funcționeze satisfăcător, etc. Și pentru a ajunge să realizăm aceste scopuri avem nevoie de colaborare cu un partid și atunci colaborăm cu social-democrații care este cel mai aproape de scopurile, de vederile noastre.

S.C.: Dar dacă ar exista alt partid care ar avea o idee, o propunere care să fie favorabilă membrilor voștri, de exemplu, dacă moderații sau liberalii ar promova o astfel de idee, ați colabora cu ei?

W.L-W.: Am putea alege să nu colaborăm numai cu un singur partid, ci să alegem colaborarea după probleme concrete, în funcție de ce partid este cel mai aproape de interesul nostru. Dar noi am ales să colaborăm cu un singur partid, căci noi dorim să influențăm din interiorul partidului, pentru a putea face schimbări sociale de aici. Aceasta înseamnă că nu putem să sărim de la un partid la altul în unele probleme concrete, dar putem să încercăm ca partidul cu care colaborăm, social-democrații, să colaboreze

cu alte partide ca cerințele membrilor noștri să fie realizate.

S.C.: Până în anii '70, când "modelul suedez" a funcționat, ați avut o colaborare bună și cu Asociația Patronilor Suedezi (SAF). Aveți astăzi aceeași bună colaborare cu SAF-ul?

W.L-W.: Depinde ce înțelegi prin asta. Astăzi nu avem aceleași rol. Atunci colaboram în problema

această colaborare cu social-democrații. Bani pe care-i dăm sunt pentru a avea o activitate locală care să funcționeze.

S.C.: Până în anii '70 membri LO erau membri în partidul SD.

W.L-W.: Atunci aveam aderare colectivă la SD...

S.C.: ... dar pe la sfârșitul anilor '80 membri ai LO au început să fugă și la alte partide...

W.L-W.: ... membrii noștri se puteau rezerva politic, dar având acea "aderare colectivă" nu puteau să fie membrii altui partid. Eu cred însă că și atunci mulți votau pe alte partide. Astăzi nu mai avem "aderare colectivă", de aceea dăm acel "ajutor de partid" de 3 coroane pe membru și an. Dar cum să voteze membrii noștri, nu pot eu să hotărâsc; de altfel, niciodată nu aș încerca să orientez voturile oamenilor. Dar atât timp cât Congresul nostru a hotărât să colaborăm cu social-democrații și atât timp cât majoritatea membrilor votează cu social-democrații, atunci consider că există o bază pentru această colaborare, căci nu există nici un alt partid care are o ancorare la fel de mare asupra membrilor ca partidul social-democrat.

S.C.: Partidele burgheze care-și prezintă deja platforma politică comună pe anumite puncte au ca plan, dacă vin la putere, să micșoreze impozitele. Cum vezi această intenție?

W.L-W.: Consider că este greșit, nu pentru că eu consider că-i plăcut să plătești impozite mari, ci pentru că noi trebuie să alegem pe ce cale dorim să mergem. Ori vrem să avem o societate în care membrii ei plătesc impozit, chiar dacă o parte din membrii societății consideră că este prea mare, care să ajungă pentru bunăstarea noastră colectivă (plătești impozit după posibilități, și primești după nevoi) și dacă ne uităm la ce nevoi avem, constatăm că acum avem un surplus destul de mare în finanțele statului și cred că acesta va fi și mai mare în anii care urmează, dar dacă privim în viitor știm deja că va fi nevoie de mult mai muți bani pentru îngrijirea bătrânilor. Peste 10-15 ani finanțele statului vor scădea și de aceea trebuie ca deja astăzi să plătim impozite pentru aceia zi când noi înșine va trebui să ne pensionăm. Dacă scădem impozitul astăzi, va fi foarte greu să-l ridicăm apoi într-o economie internaționalizată. Eu consider că cea mai bună soluție este să fim foarte atenți cu impozitele, pentru a ne asigura viitorul.

S.C.: Dar UE recomandă Suediei o scădere a impozitelor.

W.L-W.: UE nu are nici un punct de vedere asupra impozitelor interne ale statului nostru. UE poate avea puncte de vedere numai asupra impozitelor "mobile", de exemplu impozitul pe capital. Și de fapt Suedia nu are impozite extrem de mari, dacă comparăm cu alte țări; noi plătim în Suedia diferite ajutoare, de exemplu ajutor pentru copii, ajutor de locuire, din impozitele pe care le ia statul, în timp ce în Anglia fac scădere la impozit pentru asta.

S.C.: Cu câțiva ani în urmă, prin '93-94, am stat de vorbă cu P.O. Edin, economistul vostru de atunci, care mi spunea că membrii LO nu sunt favorabili UE. Se poate vorbi de o schimbare de atitudine a membrilor față de UE?

tratativelor de salarii și condiții de angajare; astăzi ducem tratative legate de asigurarea generală și de boală a membrilor noștri, de pensii. Dar noi avem relații bune și astăzi.

S.C.: Dar atunci era vorba de un consens...

W.L-W.: Nu pot să spun aceasta, mai ales după reorganizarea SAF-ului. SAF-ul s-a unit cu Uniunea Industrișilor (Industriförbundet) și au devenit Industria Suedează (Svensk Näringsliv). Eu cred că ne putem întoarce la o colaborare bună. Chiar după acest interviu voi întâlni reprezentanți ai SAF-ului ca să asistăm împreună la o conferință despre medicină, deoarece noi împreună răspundem de asigurările de muncă și acordăm foarte multe ajutoare pentru cercetare medicală, pentru a îmbunătăți sănătatea membrilor noștri. Evident ca avem o relație bună și mai ales relații personale bune.

S.C.: Înseamnă mult relațiile personale în rezolvarea unor probleme ale membrilor LO?

W.L-W.: Înseamnă foarte mult! A arăta respect reciproc, este o condiție pentru ca apoi să dezvoltăm un consens.

S.C.: Dacă ești membru în LO, se presupune că ești membru în partidul social-democrat?

W.L-W.: Nu!

S.C.: Din cotizația pe care membrii LO o plătesc, o parte merge la politica social-democrată, dar astăzi există membri LO care nu mai votează cu SD, ci, de exemplu, cu moderații, partidul mediului, partidul de stânga - fost comunist. Aceștia ar dori ca cotizațiile lor să meargă la partidele cu care votează ei. Cum vezi asta?

W.L-W.: Noi nu-i dăm o mare parte din cotizațiile noastre partidului social-democrat, ci numai 3 coroane pe membru și an. Nu este vorba de o sumă mare. Noi nu am putea face aceasta, dacă nu ar exista o hotărâre luată la congresele noastre de a avea